Liikenne- ja viestintävaliokunta
kirjaamo@lvm.fi
liikennekaari@lvm.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN LIIKENNEKAAREKSI (HE 161/2016 VP)

Kuurojen Liitto ry haluaa kiittää kutsusta tulla valiokuntaan, mutta haluaa tällä kertaa vain kirjallisesti nostaa esiin viittomakieltä käyttävien kuurojen tarpeet liikennepalveluissa.

Hallituksen esityksessä on hienosti nostettu esille esteettömyys. Kuurojen Liitto ry korostaa, että viittomakieltä käyttävien tapauksessa tärkein esteettömyyden tae on **tiedonsaannin esteettömyys**. Tätä ei kaikin osin ole esityksessä riittävässä määrin huomioitu.

Hallituksen eräänä kärkihankkeena on digitalisaatio, joka parhaimmillaan palvelee maamme viittomakielistä yhteisöä, mikäli se toteutetaan viittomakielilain (359/2015) hengessä. Viittomakielilaki antaa viranomaisille velvoitteen toiminnassaan edistää viittomakieltä käyttävien mahdollisuuksia käyttää omaa kieltään ja saada tietoa omalla kielellään (§ 3)..

Toimiva ja esteetön julkinen liikenne on yhdenvertaisen ja toimivan yhteiskunnan edellytys. Julkisessa liikenteessä tavallisimmin ongelmaksi muodostuu se, että tieto ei välity yhdenvertaisesti viittomakieltä käyttävälle kuurolle. Asiakaspalveluun saa yhteyden vain puhelimitse, taksin voi tilata pääosin vain soittamalla, harvalla asemalla on henkilökohtaista palvelua saatavilla eikä ainakaan viittomakielellä.

Jotta matka on aidosti esteetön, se täytyy pystyä suunnittelemaan itsenäisesti sekä matkan peruutuksista ja keskeytyksistä tulee voida saada saavutettavaa tietoa. Matkan suunnittelu tulee olla mahdollisimman yksinkertaista eli esimerkiksi nettisivuilla olevat tiedot tulee olla selkeällä suomella ja ruotsilla, mieluiten mahdollisimman visuaalisesti esitettynä.

Verkossa olevat **pysyvät tiedot** (esim. miten haen korvauksia matkan keskeytyessä tai peruuntuessa) tulee olla saatavilla myös kansallisilla viittomakielillä eli suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä

Tavallisimmin tietoa erityisesti poikkeustilanteissa on saatavilla vain kuulonvaraisesti. Poikkeusinformaatio samoin kuin pysäkki-informaatio täytyy antaa myös kirjallisessa muodossa matkan aikana joko näyttötaulussa tai henkilökohtaisesti matkustajalle kirjoittaen. Tämä vaatii kuljettajilta asiakaspalveluhenkeä kaikkia matkustajia kohtaan yhdenvertaisesti.

Nykyisen muotoinen pakollinen taksikuljettajien yrittäjäkoulutus antaa valmiudet kohdata mm. kuurot viittomakieliset asiakkaat. Hallituksen esityksessä tämä koulutusvelvoite on kuitenkin poistettu. Osaamisen lasku näkyy pahimmillaan tilanteissa, joissa matkustaja tarvitsisi apua tai tietoja kuljettajalta, mutta kuljettaja ei edes ymmärrä käyttää vaikkapa

Kuurojen
Liitto ry

PL 57
(Ilkantie 4)
00401 Helsinki

P. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi
Y-TUNNUS 0213564-6

kynää ja paperia kommunikointiin. Kuljettajien osaamistason lasku aiheuttaa väistämättä kyydissä olevalle asiakkaalle turvattomuutta ja pahimmillaan todellisia vaaratilanteita.

Digitalisaation edistämisen ohella on tärkeää muistaa myös se ryhmä, joka ei pysty, osaa tai halua käyttää verkossa olevia palveluja. Myös heillä on yhdenvertainen oikeus saada tietoa saavutettavassa ja ymmärrettävässä muodossa.

Helsingissä 8.11.2016

johtaja Kaisa Alanne
Kuurojen Liitto ry

Kuurojen
Liitto ry

PL 57
(Ilkantie 4)
00401 Helsinki

P. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi
Y-TUNNUS 0213564-6